

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ**

Παρασκευή, 15 Μαΐου 1998

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Σήμερα που η μεταρρυθμιστική μας πολιτική βρίσκεται στην πιο αποφασιστική της καμπή, μπορούμε να αισθανόμαστε δικαιωμένοι από όσα ήδη τολμήσαμε και από εκείνα που ήδη επιτύχαμε. Από το 1994 που ξεκινήσαμε την ανασύνταξη της χώρας, κάθε χρονιά, οι πολιτικές μας έφεραν σε καλύτερη θέση την κοινωνία μας, σε όλα τα επίπεδα. Σταθεροποιήσαμε την οικονομία και επιτύχαμε την αναγκαία δημοσιονομική πειθαρχία. Ο Ανδρέας Παπανδρέου είχε προσδιορίσει το κεντρικό ζήτημα που αντιμετώπιζε τότε η χώρα, μετά την λαίλαπα της τριετίας '90-'93 της Νέας Δημοκρατίας: ή η Ελλάδα θα νικήσει το δημόσιο χρέος ή το χρέος θα καταβροχθίσει την Ελλάδα. Επιτύχαμε λοιπόν, μετά το 1994 με σταθερά και επιταχυνόμενα χρόνο τον χρόνο βήματα, όχι μόνον να πιθασεύσουμε το χρέος, αλλά να θέσουμε όλους τους δημοσιονομικούς δείκτες σε μια τροχιά πραγματικής εξυγίανσης.

Μπορεί η αντιπολίτευση να δημαγωγεί, αλλά ο ελληνικός λαός γνωρίζει καλά, ότι για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια η χώρα έχει τεθεί σε τροχιά ανάπτυξης. Η μείωση του ελλείμματος, η μείωση του πληθωρισμού, οι πραγματικές

αυξήσεις αυτής της περιόδου, συνοδεύονται με εκτεταμένα και συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Μπαίνουμε δυναμικά στις διαδικασίες ευρωπαϊκής οικονομικής ενοποίησης έχοντας καταφέρει την πιο δύσκολη ισορροπία: όχι μόνον δεν περικόψαμε τις κοινωνικές δαπάνες, αλλά ασκούμε μια ολοκληρωμένη πολιτική πρόνοιας, ώστε οι ασθενέστεροι να μην υποστούν τις συνέπειες που πλήρωσαν στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης. Ασκήσαμε με συνέπεια την πολιτική που εξαρχής είχαμε αναγγείλει. Τα τελευταία δύο χρόνια οι έχοντες και κατέχοντες συνέβαλαν στην φορολογική δικαιοσύνη, που είναι -τελικά- κοινωνική δικαιοσύνη.

Θα ήθελα στην αρχή της εισήγησης να αποσαφηνίσω τις θέσεις μας σε δύο κεντρικά σημεία του θέματός μας. Το ένα αφορά τις οικονομικές εξελίξεις το άλλο την κοινωνική πολιτική. Είναι αλληλένδετα.

Στρατηγικός μας στόχος είναι και θα είναι η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Η συμμετοχή της στο πιο σημαντικό κέντρο λήψης αποφάσεων. Αυτό που θα επηρεάζει αύριο την ανάπτυξή μας, την ευημερία του πολίτη, τις κοινωνικές πολιτικές, που θα επηρεάζει μέχρι και την πορεία των εθνικών θεμάτων της πατρίδας μας. Γι' αυτό και σήμερα οι προσπάθειές μας επικεντρώνονται όλες στην ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι η ΟΝΕ κάτι απόμακρο και αδιάφορο για τον πολίτη; Είναι κάτι που αφορά μόνο όσους ασχολούνται με νομίσματα, τραπεζικές εργασίες και χρηματιστήρια; Θα υπάρχει όφελος για το μισθωτό, τον μικρομεσαίο επιχειρηματία, τον αγρότη, το συνταξιούχο;

Η απάντηση στο τελευταίο ερώτημα είναι χωρίς δισταγμό, ναι.

Οι καλύτερες συνθήκες ζωής για όλους εξαρτώνται από τις επενδύσεις, τις ευκαιρίες απασχόλησης, του πόρους που διαθέτει το κράτος για την εκπαίδευση, τη υγεία, την κοινωνική πρόνοια. Η συμμετοχή στις ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι ο δρόμος για να επιτύχουμε όλα αυτά σε μεγαλύτερο βαθμό από σήμερα, να έχουμε σταθερότητα στις επιδόσεις μας. Πιστεύει κανείς στα σοβαρά ότι μια μικρή χώρα όπως η

Ελλάδα θα μπορεί σε ένα κόσμο όλο και πιο στενών υπερεθνικών συνεργασιών να ακολουθήσει μια μονήρη πορεία; Πιστεύει κανείς ότι απομακρυνόμενοι από τον κεντρικό πυρήνα των ευρωπαϊκών χωρών θα δώσουμε σε όλους τη βεβαιότητα ότι η σχέση τους μαζί μας μπορεί να είναι μακροπρόθεσμη, στέρεη και ασφαλής; Το τίμημα του μοναχικού δρόμου θα είναι πληθωρισμός, ανεργία, αυξημένος δανεισμός δηλαδή χειροτέρευση των βιοτικών συνθηκών και της κοινωνικής προστασίας. Είναι η ΟΝΕ μήπως η πανάκεια; Όχι βέβαια. Δυσκολίες θα υπάρξουν πολλές. Προσπάθειες θα απαιτηθούν συνεχείς. Αρνητικά φαινόμενα, όπως η ανεργία θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Πιστεύουμε όμως ότι αποτελεί άφρονα πολιτική να οδηγήσουμε τη χώρα στην οπισθοδρόμηση εν' ονόματι ενός ατεκμηρίωτου και ανύπαρκτου καλύτερου. Πιστεύουμε, επίσης, ότι η συμμετοχή μας είναι η μόνη που εγγυάται τη διατήρηση και επέκταση των αναπτυξιακών και κοινωνικών πολιτικών.

Συντρόφισσες, σύντροφοι,

Ας έρθω στην αποσαφήνιση, πως εννοούμε την κοινωνική πολιτική.

Θέση της κυβέρνησης είναι ότι η κοινωνική πολιτική είναι ουσιαστικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής. Τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα δεν επιδέχονται χωριστή αντιμετώπιση. Είναι αλληλοσυνδεόμενα, σε διαλεκτική σχέση.

Η αναπτυξιακή διαδικασία είναι κυρίως διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών. Η διαρθρωτική αυτή ανάπτυξη δεν είναι ομαλή, αλλά γεμάτη με αντιθέσεις και ανακατατάξεις στην οικονομική και κοινωνική θέση ομάδων και ατόμων. Η αναπτυξιακή διαδικασία δεν συνεπάγεται μόνο κερδισμένους, αφήνει πίσω της και χαμένους. Αυτοί οι χαμένοι μας ενδιαφέρουν.

Γι' αυτό επιδιώκουμε ένα οργανωμένο, πλατύ και αποτελεσματικό σύστημα κοινωνικής πολιτικής.

Η κοινωνική προστασία και η κοινωνική πολιτική είναι για μας μέσα στήριξης και επιτάχυνσης της αναπτυξιακής διαδικασίας και όχι επιστέγασμα της ενδεχόμενης επιτυχίας της. Έτσι εξασφαλίζουμε μια κοινωνία με περισσότερη συνοχή και αλληλεγγύη, περισσότερη συμμετοχή και πρωτοβουλίες των

πολιτών, ελευθερίες και δυνατότητες για το άτομο, μια ισχυρή κοινωνία. Αυτή είναι η πεποίθησή μας.

Στόχος μας ένας ολοκληρωμένος, σύγχρονος και αποτελεσματικός «Κοινωνικός Ιστός Ασφάλειας». Δεν τον θέτουμε υπό την αίρεση της επίτευξης υψηλών ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης. Για μας ο Κοινωνικός Ιστός Ασφάλειας δεν είναι το διακοσμητικό συμπλήρωμα μιας μελλοντικής ευημερίας. Είναι προϋπόθεση της κοινής πορείας όλων για καλύτερες συνθήκες ζωής.

Το Κοινωνικό Κράτος είναι για μας μέσο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και προπαντός κοινωνικής δικαιοσύνης. Επεμβαίνουμε συγκεκριμένα και αποτελεσματικά. Το Κοινωνικό Κράτος δεν είναι για μας ένα σύστημα επιδομάτων, που χορηγούνται, χωρίς κριτήρια για τις πραγματικές ανάγκες των επιδοτούμενων, χωρίς καμμία αξιολόγηση για το αποτέλεσμα που έχουν.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την ίδρυσή του το 1974 πρωτοστάτησε στην προσπάθεια για την ανάδειξη και την αντιμετώπιση των σημαντικών κοινωνικών ζητημάτων που απασχολούσαν την κοινωνία μας. Οι μεγάλες θεσμικές κοινωνικές μεταρρυθμίσεις

στην ασφάλιση, τα κοινωνικά δικαιώματα, το κράτος πρόνοιας αποτελούν δημιουργικό έργο όλων των Κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από το 1981 ως σήμερα, δημιουργικό έργο όλων μας.

Για μας δεν υπάρχει ασάφεια για το τι είναι κοινωνική πολιτική. Κοινωνική πολιτική είναι μία συνολική πολιτική που βελτιώνει την ευημερία των πιο αδύναμων τμημάτων της κοινωνίας, δημιουργεί συνθήκες βεβαιότητας και προοπτικές στους εργαζόμενους, επιδιώκει την κατανομή του εισοδήματος, του πλούτου και των ευκαιριών, και οικοδομεί προϋποθέσεις για μια κοινωνία με ισχυρά τα στοιχεία της αλληλεγγύης και της συνοχής; Κοινωνική πολιτική δεν είναι μόνο η επικέντρωση σε επιδόματα, συντάξεις ή υπηρεσίες υγείας. Είναι ένα σύνολο πολιτικών για να επιτευχθεί μια δικαιότερη και ισχυρή κοινωνία.

Κρίσιμο στοιχείο της κοινωνικής πολιτικής είναι το τί κοινωνικές συνθήκες παράγονται από το σύνολο των πολιτικών της κυβέρνησης.

Συντρόφισσες, σύντροφοι,

Μερικοί ίσως αναρωτηθούν, αφού τα πράγματα είναι έτσι ξεκάθαρα γιατί συζητάμε για την κοινωνική πολιτική και το κοινωνικό κράτους. Υπάρχουν νέα δεδομένα:

Η υποβάθμιση του ρόλου του εθνικού κράτους, η αλλαγή του μοντέλου παραγωγής, οι μεταβολές της δημογραφικής πυραμίδας και της οικογένειας, επηρεάζουν και αμφισβητούν το κοινωνικό κράτος που γνωρίζουμε, το αποτέλεσμα μακρόχρονων αγώνων και δημιουργικών προσπαθειών.

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και οι αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις συνεπάγονται μεγαλύτερους κοινωνικούς κινδύνους, περισσότερη ανασφάλεια.

Δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια στο γεγονός ότι οι υπηρεσίες του υφιστάμενου κοινωνικού κράτους λειτουργούν αντιπαραγωγικά, ότι δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις νέες απειλές. Ούτε μπορούμε να αγνοήσουμε ότι το υφιστάμενο κοινωνικό κράτος έχει στραμμένη τη προσοχή του σ' αυτούς που βρίσκονται «εντός των τειχών», ότι υπολείπεται των νέων αναγκών των ανέργων, ότι αδυνατεί να δώσει τη βαρύτητα

που χρειάζεται σ' αυτούς που έχουν πράγματι ανάγκη προστασίας.

Η απειλή για τη κοινωνία μας, για όλους μας, είναι ακριβώς αυτή: η αδυναμία να αναγνωρίσουμε ότι ο κόσμος αλλάζει, η άρνησή να παραδεχθούμε ότι τα κοινωνικά προβλήματα δεν είναι αυτά που ήταν πριν από 20 ή 30 χρόνια, η απροθυμία να αντιληφθούμε ότι σε μια κρίσιμη μεταβατική περίοδο όλοι θα πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για να προσαρμοσθούν στις νέες συνθήκες ή να αξιοποιήσουν τις καινούργιες ευκαιρίες που δημιουργούνται. Οι μορφές, οι στόχοι και οι πόροι άσκησης κοινωνικής πολιτικής έχουν αλλάξει δραματικά.

Γι' αυτό ακριβώς έχουμε χρέος να αναλύσουμε τις εξελίξεις, να επισημάνουμε τις μεγάλες διαφορές με το χθες, να ανιχνεύσουμε τις ανάγκες του αύριο, και να εξειδικεύουμε συνεχώς τις κατευθύνσεις μας για τη συγκρότηση ενός σύγχρονου και βιώσιμου κοινωνικού κράτους.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Εμείς, ως κυβέρνηση την απάντησή μας στα κοινωνικά προβλήματα τη δώσαμε με την ενσωμάτωση της κοινωνικής μας πολιτικής στη συνολική πολιτική που ασκούμε στα χρόνια αυτά. Απορρίψαμε τη διχοτομική αντίληψη “πρώτα σταθεροποίηση - αργότερα κοινωνική συνοχή”. Απόδειξη είναι η αύξηση των κοινωνικών δαπανών, ιδιαίτερα των δαπανών για την υγεία, την πρόνοια και την παιδεία, παρά τις δημοσιονομικές πιέσεις που αντιμετωπίζουμε και τις προσπάθειες που καταβάλουμε για την είσοδο της χώρας μας στην ΟΝΕ.

Στόχος μας είναι η δημιουργία μηχανισμών, οικονομικών και κοινωνικών διαδικασιών και θεσμών, που αποτρέπουν τα φαινόμενα της κοινωνικής ανισότητας πριν αυτά δημιουργηθούν. Η μακροοικονομική και διαρθρωτική πολιτική μας επιδιώκει τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, τη δημιουργία εισοδήματος και πλούτου, ενώ η δημοσιονομική μας πολιτική και οι επιμέρους πτυχές της στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας, της εκπαίδευσης και αλλού αποσκοπούν στην αναδιανομή του προϊόντος, ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή της κοινωνίας μας.

Θεωρούμε την ανάπτυξη και τους υψηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης ως σημαντικό εργαλείο μείωσης των ανισοτήτων, των αποκλεισμών και της φτώχειας, αλλά ταυτόχρονα ενισχύουμε και τους μηχανισμούς που διαχέουν τα οφέλη της ανάπτυξης στις πιο αδύναμες κοινωνικές κατηγορίες. Γι' αυτό και δώσαμε κίνητρα, κατασκευάζουμε έργα υποδομής, προωθήσαμε προγράμματα για τη βιομηχανία, αλλά και καλέσαμε τις επιχειρήσεις και τις χρηματιστηριακές εταιρείες που ωφελήθηκαν από αυτά, να αναλάβουν ένα επιπλέον βάρος στην προσπάθεια δημοσιονομικής σταθεροποίησης και κοινωνικής συνοχής.

Προ ημερών, στη Βουλή, είχα την ευκαιρία να παρουσιάσω με λεπτομέρεια τα μέτρα πολιτικής που εφαρμόζουμε σήμερα στο κοινωνικό τομέα.

Θέλω εδώ, να κάνω μια συνοπτική ανακεφαλαίωση του έργου της κυβέρνησής μας στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, έργο το οποίο συνεχώς επεκτείνεται και ανανεώνεται, σε συνάρτηση με τις δυνατότητες της οικονομίας και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Μέσα από τις παρεμβάσεις μας καλύπτουμε πέντε μείζονα πεδία:

- το πραγματικό εισόδημα των εργαζόμενων,
- τις κοινωνικές δαπάνες του προϋπολογισμού,
- τον τομέα απασχόληση-ανεργία-δικαιώματα και μεταχείριση μεταναστών,
- θέματα φορολογίας και φορολογικής δικαιοσύνης,
- αγρότες και περιφέρεια, δηλ. δύο καίρια πεδία με έντονα κοινωνικά προβλήματα.

Πέρα από τα πεδία αυτά υπάρχουν βέβαια και αρκετές άλλες σημαντικές δράσεις, στις οποίες τώρα δεν χρειάζεται ν' αναφερθώ. Λίγα λόγια για κάθε ένα από τα πεδία αυτά :

Εισοδηματικά:

Την περίοδο διακυβέρνησής μας το πραγματικό εισόδημα των μισθωτών αυξάνει κατά μέσο όρο 3% το χρόνο, όταν αντίστοιχα το ΑΕΠ αυξάνει με 2,4% το χρόνο. Η μέση πραγματική σύνταξη αυξάνεται συνολικά κατά 7,2%, ειδικά δε

η σύνταξη του ΟΓΑ κατά 31,5%. Επίσης, έχοντας κατά νου τους συνταξιούχους, αποφασίσαμε σοβαρές διαρθρωτικές βελτιώσεις σε μια σειρά από ισχύουσες ρυθμίσεις.

Μειώσαμε τον πληθωρισμό στο χαμηλότερο επίπεδο της μεταδικτατορικής περιόδου, απελευθερώνοντας τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους από το βραχνά της διάβρωσης του πραγματικού τους εισοδήματος και της ανάγκης συνεχούς εγρήγορσης και διαπραγμάτευση απλώς και μόνο για να πετύχουν να διατηρήσουν σταθερό το πραγματικό τους εισόδημα.

Κοινωνικές δαπάνες:

Κεντρικό μας μέλημα ήταν και είναι να προφυλάξουμε τις κοινωνικές δαπάνες και ιδιαίτερα τις δαπάνες για την υγεία, την πρόνοια και την παιδεία, από τις δημοσιονομικές πιέσεις που αντιμετωπίζαμε. Και το πετύχαμε.

Οι κοινωνικές δαπάνες ως ποσοστό των συνολικών πρωτογενών δαπανών του προϋπολογισμού αυξήθηκαν από 23,3% το 1993 στο 26,3% το 1997. Ας θυμίσω ότι επί Νέας

Δημοκρατίας το αντίστοιχο ποσοστό είχε μειωθεί από το 24,2% (1990) στο 23,3% (1993).

Πετύχαμε δηλαδή να αυξήσουμε το σχετικό βάρος του κοινωνικού τομέα στη δημόσια δαπάνη σε μια εξαιρετικά δύσκολη δημοσιονομική περίοδο.

Στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας, της εκπαίδευσης υλοποιούμε εκτεταμένες παρεμβάσεις σε νοσοκομεία, σε εξοπλισμό, στην ποιοτική βελτίωση των υπηρεσιών, στον εφοδιασμό της νεολαίας μας με καλύτερες γνώσεις, στην αναπροσαρμογή επιδομάτων και ιδιαίτερα αυτών που αφορούν τις πιο αδύναμες ή ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στα 4 χρόνια μας τα επιδόματα ανεργίας αυξήθηκαν κατά 50%.

Αυξήσαμε τις αγροτικές συντάξεις και τιμαριθμοποιήσαμε από φέτος τις αυξήσεις τους με αθροιστικό κόστος 80 δις δρχ. περίπου. Κυρίως όμως αλλάξαμε ριζικά τις εισοδηματικές προοπτικές του συνταξιούχου-αγρότη. Δημιουργήσαμε τον κύριο κλάδο ασφάλισης των αγροτών, που θα δώσει τη δυνατότητα απόκτησης ουσιαστικών συντάξεων από τους

αγρότες. Ήδη 750 χιλ. αγρότες έχουν εγγραφεί στο νέο σύστημα. Με αυτό τον τρόπο οι αγρότες μας θα εξασφαλίζουν αξιοπρεπή σύνταξη.

Από το 1997 οι μακροχρόνια άνεργοι άνω των 55 ετών, που δεν έχουν συμπληρώσει συνταξιοδοτικά δικαιώματα, αλλά έχουν 3.000 μέρες ασφάλισης έχουν παροχή δωρεάν περίθαλψη στο ΙΚΑ.

Θεσπίσαμε και επεκτείναμε πρόσφατα το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης που αποτέλεσε μια ουσιαστική βοήθεια για πάνω από 300 χιλ. συνταξιούχους.

Απασχόληση - Ανεργία - Μετανάστες:

Όλοι θυμόμαστε πώς οι 150 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας που υποσχόταν το 1989 η Ν.Δ. έγιναν μόλις 1100, και αντίθετα η ανεργία αυξήθηκε τότε κατά 102 χιλιάδες. Η κυβέρνηση μας αντίθετα έδωσε πράγματι κοινωνική προοπτική σε 134 χιλιάδες άτομα με τις νέες θέσεις απασχόλησης. Περιορίσαμε δραστικά το ρυθμό ανόδου της ανεργίας αφού στα χρόνια μας δεν σημείωσε παρά μόνο μια εντελώς οριακή αύξηση κατά 0,6%.

Δώσαμε υπόσταση εργαζόμενου στο μετανάστη, και φτιάξαμε θεσμικό πλαίσιο που να του δίνει δικαιώματα στην κοινωνία μας. Δεν μπορούσαμε να δεχθούμε να διαιωνίζεται η εκμετάλλευση, η κατασπατάληση κάθε έννοιας κοινωνικού δικαιώματος σε όσους έχουν ανάγκη επιβίωσης και συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας μας.

Τον Μάρτιο ολοκληρώσαμε ένα νέο στρατηγικό πρόγραμμα, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση, με εξειδικευμένους στόχους σε 4 άξονες:

- Επαγγελματική ένταξη των νέων και των μακροχρόνια άνεργων.
- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.
- Προσαρμογή συνθηκών εργασίας και επιχειρήσεων στα νέα δεδομένα.
- Καταπολέμηση διακρίσεων, ενίσχυσης ισότητας των ευκαιριών και πολιτική ένταξης ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Το πρόγραμμά μας αυτό προβλέπει:

- α) την επιχορήγηση 50.000 νέων θέσεων εργασίας, προϋπολογιζόμενου κόστους 90 δις. δρχ. που αφορά αποκλειστικά νέους 20-27 ετών,
- β) την κατάρτιση 20.000 άνεργων με δαπάνη 30 δις δρχ. και
- γ) την επιχορήγηση 12.000 θέσεων εργασίας για μακροχρόνια άνεργους.

Συνεχίζεται το πρόγραμμα επανένταξης, που περιλαμβάνει μέτρα επιμόρφωσης, αυτοαπασχόλησης, κατάρτισης - επανακατάρτισης και απασχόλησης για τους απολυμένους από επιχειρήσεις είτε λόγω παύσης λειτουργίας τους, είτε λόγω αναδιάρθρωσης. Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε πιλοτικά το Φεβρουάριο του 1997 και έχει καλύψει εργαζόμενους σε εταιρείες όπως η Goodyear, η Βαμβακουργία Βόλου, η Softex, η ΑΕΒΑΛ κ.α.

Επίσης προωθούνται ειδικές μεγάλες πρωτοβουλίες για περιοχές - θύλακες ανεργίας. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης που πρόκειται να υλοποιηθούν σε 7 περιοχές (Κοζάνη, Φλώρινα, Δυτ. Αθήνα - Πειραιάς, Αχαΐα, Μεσσηνία, Δράμα, Ημαθία, Βοιωτία) και οι παρεμβάσεις στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος.

Το μέτωπο της απασχόλησης είναι σήμερα για μας το υπ' αριθμόν ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα και σ' αυτό έχουμε στρέψει την ιδιαίτερη προσοχή μας.

Το ζητούμενο δεν είναι μόνο η μείωση της ανεργίας σήμερα. Είναι και η σταθερότητα των θέσεων όσων ήδη απασχολούνται, είναι η απασχόληση με ικανοποιητικές αμοιβές που ενσωματώνουν την παραγωγικότητα και την οικονομική και τεχνολογική πρόοδο. Είναι η δημιουργία ανθρώπινου δυναμικού που να μπορεί να συμμετέχει στην παραγωγική διαδικασία σε όλη τη διάρκεια της δραστηριότητάς του.

Το ζητούμενο επίσης, είναι η δημιουργία απασχόλησης που αφορά τη συνολική οικονομία. Δεν μπορεί να είναι απλώς η διατήρηση θέσεων απασχόλησης για μέχρι αύριο σε θύλακες, αδιαφορώντας για τη διατηρησιμότητά τους ή για το ύψος του κοινωνικού τους κόστους. Αν εξαντλήσουμε την πολιτική μας σε μικρές επιτυχίες με ευκαιριακή απασχόληση στη μια ή την άλλη επιχείρηση, κινδυνεύουμε να δημιουργούμε εμείς οι ίδιοι τις προϋποθέσεις μιας συνολικής αποτυχίας της πολιτικής απασχόλησης και ανάπτυξης για όλη την οικονομία.

Φορολογία και Κοινωνική Αλληλεγγύη:

Η σύλληψη της φοροδιαφυγής και ο σωστός σχεδιασμός της φορολογίας αποτελούν τα κυριότερα μέτρα αναδιανομής του εισοδήματος, του πλούτου και των κοινωνικών ευκαιριών σε μια χώρα. Γιατί η κοινωνική αλληλεγγύη περνάει μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι από την αγορά ή τη φιλανθρωπία. Αλλιώς παραμένει στα λόγια. Γι' αυτό και οι συντηρητικές πολιτικές δυνάμεις πολεμούν έντονα την πτυχή αυτή, καθώς αισθάνονται την πίεση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ξέρετε καλά ότι για πρώτη φορά, τα τελευταία χρόνια, συλλάβαμε ένα εκτεταμένο τμήμα της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής. Η κυβέρνησή μας παρά τις δύσκολες δημοσιονομικές καταστάσεις δεν θέσπισε φορολογικά μέτρα σε βάρος των εργαζομένων. Οι φορολογίες που επιβλήθηκαν αφορούν κυρίως τις τράπεζες, τα μεγάλα εισοδήματα, την μεγάλη ακίνητη περιουσία. Αν οι ισχυρές φωνές εκείνων που θίγονται περνούν το μήνυμα ότι είμαστε ανάλητοι, εμείς πρέπει να κωφεύσουμε σε τέτοια μηνύματα. Εμείς το λέμε καθαρά: θα επικρατήσει κοινωνική δικαιοσύνη σε όλα τα επίπεδα και όλοι θα κληθούν να συμβάλουν αναλογικά στην

προσπάθεια της χώρας για ευημερία και ανάπτυξη. Και ήδη έχουμε πετύχει αισθητά αποτελέσματα. Καταφέραμε να διορθώσουμε τη μονόπλευρη πολιτική της προηγούμενης περιόδου σε βάρος των μισθωτών και συνταξιούχων.

Η μείωση της φοροδιαφυγής δεν σήμαινε μόνο δημοσιονομική εξυγίανση, αλλά και μια δικαιότερη κατανομή των βαρών και δυνατότητες πρόσθετης χρηματοδότησης των πολιτικών μας.

Πολιτική μας για τους αγρότες και την Περιφέρεια:

Θέλω ν' αναφερθώ ξεχωριστά στους αγρότες, λόγω της ειδικής σημασίας και των ιδιαίτερων προβλημάτων, που έχει ο αγροτικός χώρος και η περιφέρεια. Οι αγρότες μας ζουν σήμερα την αγωνία του αύριο. Βλέπουν να συρρικνώνονται αγορές σε ορισμένα προϊόντα. Ανησυχούν για το εισόδημά τους αύριο, για τις προοπτικές τους. Τα προβλήματα αυτά είναι και δικά μας. Βρισκόμαστε μπροστά σε σοβαρές αλλαγές στις αγορές αγροτικών προϊόντων, άσχετες με την ΚΑΠ. Είναι προβλήματα που ούτε οι αγρότες μόνοι τους, ούτε η κυβέρνηση μπορούν να λύσουν ξέχωρα. Απαιτούν κινητοποίηση εθνική, από αγρότες, συνεταιρισμούς,

κυβέρνηση. Ο Έλληνας αγρότης δεν είναι υποδεέστερος του Ισπανού ή Ιταλού αγρότη. Είναι όμως ανάγκη να βγει από την παθητικότητα και να καταλάβει ότι πρέπει να δώσει τη μάχη του. Οι συνεταιρισμοί έχουν μεγάλες ευθύνες γι' αυτό. Η κυβέρνηση θα στηρίξει τη μάχη αυτή. Όμως η μάχη πρέπει να δοθεί. Διαφορετικά θα έχει χαθεί χωρίς καν να αρχίσει.

Ακριβώς γιατί βλέπουμε τις αλλαγές που συντελούνται, υλοποιούμε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων και υποδομών στην ύπαιθρο και τις περιφέρειες. Πάνω από το 1/3 του πακέτου Ντελόρ. Τα έργα αυτά προορίζονται να ανοίξουν νέες ευκαιρίες και καλύτερους όρους, οικονομικούς και κοινωνικούς, στην ύπαιθρο. Με το Γ' χρηματοδοτικό πακέτο θα προωθήσουμε περισσότερο τις αλλαγές αυτές.

Αποφασίσαμε γενναία μέτρα στήριξης για τους νέους αγρότες που αρχίζουν και υλοποιούνται.

Το Πρόγραμμα Καποδίστριας σε συνδυασμό με την ενίσχυση της Περιφέρειας και το θεσμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που εμείς καθιερώσαμε, αποτελούν επίσης παρεμβάσεις μείζονος σημασίας για την ανάπτυξη και τη συγκροτημένη πορεία του αγροτικού και περιφερειακού εν γένει χώρου.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Η μεγάλη πρόκληση για μας, για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι η οικοδόμηση στην Ελλάδα ενός νέου κοινωνικού κράτους, ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού πλέγματος κοινωνικών μέτρων που να είναι σύμφωνο με τις πάντα επίκαιρες αρχές μας για κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική αλληλεγγύη.

Η συζήτηση για την Κοινωνική Πολιτική, τη φτώχεια, τον αποκλεισμό δεν έχει αυτόνομο χαρακτήρα. Εντάσσεται σε ένα ευρύτερο προβληματισμό για το μοντέλο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που μπορούμε να οικοδομήσουμε στην Ελλάδα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι αναπόσπαστο τμήμα της συζήτησης για το πώς παράγεται πλούτος στην κοινωνία μας, για πώς αυτός θα κατανεμηθεί, πώς παράγεται ανάπτυξη, ποιός συμβάλει και πώς αμείβεται για τη συμβολή αυτή.

Πολλοί παραβλέπουν τις πολλαπλάσιες θετικές κοινωνικές επιπτώσεις που πετύχαμε μέσα από την πολιτική σταθεροποίησης, και επικεντρώνονται στο αν ικανοποιήθηκαν ειδικά αιτήματα με αποσπασματικό χαρακτήρα, Αιτήματα, που συχνά προβάλλονται από ισχυρές ομάδες πίεσης.

Παραβλέπουν π.χ. ότι με την πτώση επιτοκίων που πετύχαμε, περιορίστηκε ριζικά η μεταφορά εισοδήματος από τους φορολογούμενους μισθωτούς, συνταξιούχους ή και επαγγελματίες προς τους εισοδηματίες τόκων. Το θέμα αυτό αφορά πολλές εκατοντάδες δις δραχμές κάθε χρόνο. Παραβλέπουν τα τεράστια οφέλη μισθωτών και συνταξιούχων από το ότι η διαβρωτική επίδραση του πληθωρισμού στα πραγματικά τους εισοδήματα περιορίστηκε θεαματικά, επίσης με τεράστια οφέλη. Παραβλέπουν ότι οι ρυθμοί μεγέθυνσης που με κόπο και συστηματικότητα κάναμε εφικτούς, σήμαιναν δουλειά και πολλές εκατοντάδες δις δρχ. εισοδήματα για 140 χιλ. περίπου επιπλέον εργαζόμενους και υψηλότερη ευημερία για όλους τους εργαζόμενους.

Σύντροφοι, συντρόφισσες,

Ακριβώς για τη δημιουργία παραγωγικών δομών ικανών να λειτουργήσουν στον ανταγωνισμό και να παράγουν ανάπτυξη αντί στασιμότητα, προωθούμε ένα πρόγραμμα διαρθρωτικών αλλαγών, που πέρα από τον ιδιωτικό, αφορά και το δημόσιο τομέα. Βλέπουμε μπροστά και θέλουμε όχι απλώς να αποτρέψουμε τη στασιμότητα και την ανισότητα, αλλά και να

δημιουργήσουμε νέες πηγές πλούτου και δυναμισμού. Θέλουμε να υπερβούμε την ακαμψία, που ευνοεί μεμονωμένες κοινωνικά και οικονομικά ισχυρές ομάδες, αλλά τις συνέπειες της οποίας καλούνται να πληρώσουν οι κοινωνικά πιο ευάλωτοι. Ο δημόσιος τομέας και οι δημόσιες επιχειρήσεις πρέπει να λειτουργούν χωρίς σπατάλη, με ορθολογική διαχείριση των πόρων των φορολογούμενων, με την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, με σεβασμό για τον πολίτη. Οι διαρθρωτικές αλλαγές που προωθούμε, στοχεύουν στο να βελτιώσουν την παραγωγικότητα αυτού του σημαντικού τμήματος της οικονομίας μας.

Η ανάπτυξη σήμερα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη και με τον μετασχηματισμό του κρατικού τομέα της οικονομίας. Στόχος της κυβέρνησης δεν είναι να αποδομήσει το κράτος, να συρρικνώσει το Κράτος-Πρόνοιας, να δημιουργήσει άσκοπες κοινωνικές ρήξεις στο όνομα ιδεολογημάτων.

Στόχος μας είναι :

- Να μετατρέψουμε ένα ευρύτατο παραγωγικό δυναμικό που λειτουργεί παραλυτικά για την υπόλοιπη οικονομία, σε ένα βιώσιμο και δυναμικό πόλο ανάπτυξης.

- Να δημιουργήσουμε και στη χώρα μας δομές λειτουργίας των κρατικών επιχειρήσεων, που θα τις κάνουν ανταγωνιστικές, θα τις μετατρέψουν σε πηγές πλεονάσματος, το οποίο θα ωφελεί την κοινωνία και την οικονομία μας συνολικότερα. Οι μετοχοποιήσεις δεν γίνονται για να συλλέξουμε χρήματα όπως ισχυρίζονται μερικοί. Γίνονται για να υπάρξουν κανόνες που θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα. Σήμερα οι 3000 και πλέον εργαζόμενοι στα ναυπηγεία δουλεύουν με το μυαλό τους ήσυχο για το αύριο. Και η εθνική παραγωγή έχει ένα σημαντικό όφελος.
- Να δημιουργήσουμε ένα δημόσιο τομέα τέτοιο, που ο χρήστης να αισθάνεται ότι του παρέχει σωστές και σύγχρονες υπηρεσίες, τον εξυπηρετεί, και ότι σέβεται τη φορολογική συμβολή του κοινωνικού συνόλου.

Οι στόχοι της δημοσιονομικής προσαρμογής, η αναμόρφωση της αγοράς εργασίας μέσα από τον κοινωνικό διάλογο, το πρόγραμμα μετοχοποίησης ή ιδιωτικοποιήσεων τραπεζικών και μη δημόσιων επιχειρήσεων, η μεταρρύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης και η εξυγίανση δημοσίων επιχειρήσεων είναι καίρια ζητήματα. Θα προσδιορίσουν την

έκβαση της προσπάθειας ολόκληρου του ελληνικού λαού που θέλει και μπορεί ν' αποδείξει, ότι είναι σε θέση να δημιουργήσει μια Ελλάδα ανταγωνιστική, αποτελεσματική, με πολίτες με περισσότερες δυνατότητες.

Το στοίχημα μπορούμε να το κερδίσουμε αν συνειδητοποιήσουμε όλοι μας τί διακυβεύεται στα δύο επόμενα χρόνια, αν δείξουμε την ευθύνη που ζητούν απ' όλους μας οι καιροί. Ας δούμε τί έγινε και τί γίνεται στην Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία για να βγάλουμε πιο εύκολα συμπεράσματα. Γιατί στην Ιταλία υπήρχε κινητοποίηση της Αριστεράς για την ένταξη της Ιταλίας στην ΟΝΕ; Και δεν δέχομαι πως οι Ιταλοί, οι Ισπανοί και οι Πορτογάλοι είναι λιγότερο αγωνιστές από μας, πιο αντιδραστικοί, όπως και δεν δέχομαι και δεν θα δεχτώ, ότι εμείς νοιαζόμαστε λιγότερο από εκείνους για την τύχη των παιδιών μας και το αύριο της πατρίδας μας.

Το βασικό μας μέλημα πρέπει να είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη και της κοινωνίας μας γενικότερα, η επιτάχυνση της ανάπτυξης και η δικαιότερη κατανομή του παραγόμενου προϊόντος. Γι' αυτό και έχει καθοριστική σημασία να αποκτήσουμε ένα κράτος αποτελεσματικό ένα κράτος

στρατηγείο. Για μας είναι αυτονόητο ότι δεν μπορούν να αφεθούν όλα στους ανεξέλεγκτους μηχανισμούς της αγοράς. Ξέρουμε πολύ καλά ότι οι αγορές είναι ένας αποτελεσματικός μηχανισμός στην κατανομή των πόρων, αλλά δεν είναι και πανάκεια, αφού δεν διασφαλίζουν ούτε κοινωνική δικαιοσύνη, ούτε την προστασία του περιβάλλοντος. Γι' αυτό ακριβώς θέλουμε ένα δημόσιο τομέα αποτελεσματικό που θα στηρίζει την επίτευξη των στόχων που θέτουμε ως κοινωνία.

Λέμε όχι στο ξεπούλημα που προτείνει η Νέα Δημοκρατία. Γιατί αυτή η τυφλή λογική της ιδιωτικοποίησης και του ξεπουλήματος του παντός φανερώνει, ότι η Νέα Δημοκρατία δεν έχει ούτε σχέδιο ούτε όραμα για την χώρα. Ο κ. Καραμανλής, μέσα στην ένδεια των προτάσεών του, είναι ο μόνος πολιτικός στην Ευρώπη που μετά είκοσι έτη γοητεύεται από τον γηράσκοντα θατσερισμό.

Λέμε το ίδιο κατηγορηματικά -όχι- στην καταστροφική στασιμότητα στην οποία μας καλεί η δήθεν αριστερή κριτική της αντιπολίτευσης. Δεν έχει καμιά σχέση, σύντροφοι, το συντηχιακό κράτος με την Αριστερά, οποιαδήποτε Αριστερά. Εμείς δεν θεωρούμε ότι η ελληνική κοινωνία υπάρχει για να συντηρεί τον δημόσιο τομέα. Πιστεύουμε αντίθετα, ότι ο

δημόσιος τομέας πρέπει να αναδειχθεί σε μοχλό της ανάπτυξης και όργανο εξυπηρέτησης του πολίτη. Αυτό σημαίνει ότι ο δημόσιος τομέας πρέπει να εκσυγχρονιστεί εκ βάθρων. Αυτό επιδιώκουμε να επιτύχουμε στο σύνολο των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Ξέρουμε όλοι καλά πως δεν είναι ούτε εύκολη, ούτε αναίμακτη η ανατροπή συνθηκών, καταστάσεων και συμφερόντων, που στην πορεία των χρόνων έχουν μεταβληθεί σε καθεστώς.

Πιστεύω όμως ακράδαντα σύντροφοι, ότι υπάρχουν τέσσερα στοιχεία που οδηγούν στην βεβαιότητα ότι θα επιτύχουμε και αυτό τον στόχο μας: το πρώτο στοιχείο είναι ότι η πρότασή μας διασφαλίζει τα συμφέροντα όλης της κοινωνίας, έναντι των επιμέρους μικρών ή μεγάλων συμφερόντων που αντιστέκονται σε κάθε επιμέρους χώρο. Δεύτερον, η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, γνωρίζει ότι η μεταρρυθμιστική μας πρόταση είναι η μόνη που εξασφαλίζει τα δικά τους άμεσα και μακροπρόθεσμα συμφέροντα. Οι εργαζόμενοι γνωρίζουν, ότι ή θα συμβάλλουν και θα αναλάβουν οι ίδιοι την προώθηση του ριζικού εκσυγχρονισμού των δημοσίων επιχειρήσεων, ή θα κληθούν μετά να πληρώσουν πολύ ακριβά το τίμημα της αναπόφευκτης κατάρρευσης. Τρίτο στοιχείο είναι ότι η

αναγκαιότητα των μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών αποτελεί επιταγή της συντριπτικής πλειοψηφίας της ελληνικής κοινωνίας.

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Οι μήνες που έρχονται είναι μήνες κρίσιμοι για να προωθήσουμε το έργο μας. Έχουμε να υλοποιήσουμε αποφάσεις που δεν συμβιβάζονται με παραδοσιακές νοοτροπίες, και χρόνιες πρακτικές. Θα πρέπει να είμαστε ομόθυμοι και αποφασιστικοί. Η εξυγίανση της Ο.Α. που ξεκίνησε θα πρέπει να συνεχιστεί, όπως θα πρέπει να προχωρήσει ο εξορθολογισμός της λειτουργίας και άλλων δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών. Αναφέρω ενδεικτικά μερικά άλλα θέματα. Το πακέτο των μέτρων για την προώθηση της απασχόλησης που περιλαμβάνει και τις διευθετήσεις στην αγορά εργασίας, όπως τη μερική απασχόληση στο δημόσιο τομέα, τις μετοχοποιήσεις, την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τις αποφάσεις και το νόμο για την κοινωνική ασφάλιση, την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και την εμπέδωση της ασφάλειας των πολιτών. Θα επιδιώξουμε με διάλογο να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα

και ελπίζουμε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να ανταποκριθούν στην ανάγκη μιας γρήγορης και αποτελεσματικής λύσης.

Γνωρίζουμε, ότι κάθε μεγάλη αλλαγή απαιτεί συσπείρωση και κινητοποίηση, έμπνευση και δραστηριοποίηση των ζωντανών πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων. Καμία μεγάλη αλλαγή δεν πέτυχε, αν δεν εξασφάλιζε την κοινωνική συνοχή.

Αυτό δεν σημαίνει ασφαλώς, ότι μπορούν να υπάρξουν βαθιές αλλαγές που δεν θα δημιουργούν αντιδράσεις από τα κάθε λογής κατεστημένα, από μικρά και μεγάλα συμφέροντα. Αυτό δεν πρέπει να δημιουργεί ψευδαισθήσεις, ότι μπορεί να γίνονται ανατροπές σε συνθήκες «εργαστηρίου» και απόλυτης συμφωνίας. Ο εκσυγχρονισμός του κράτους μας φέρνει αντιμέτωπους με συντεχνιακή συμφέροντα και δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για τις σειρήνες του πολιτικού κόστους. Αλλά ας μη μας επηρεάζουν οι σειρήνες αυτές. Να βλέπουμε το στόχο και στο στόχο αυτό, την ισχυρή οικονομία, την ισχυρή κοινωνία, την περισσότερη ευημερία για όλους να στεκόμαστε αταλάντευτα.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Εμείς, η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. μπορούμε να κοιτάξουμε τον ελληνικό λαό στα μάτια. Έχουμε απτά, χειροπιαστά αποτελέσματα μιας πολιτικής που βήμα βήμα πετυχαίνει τους στόχους της. Οι κόποι του ελληνικού λαού πιάνουν επιτέλους τόπο. Δεν χάνονται πια στην μαύρη τρύπα των ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Τέλειωσε - σε μεγάλο βαθμό - η λειτουργία της οικονομίας, όπου κάθε κοινωνική τάξη και στρώμα, επιχειρούσε να μετακυλίει το κόστος σε άλλες τάξεις και στρώματα και όλοι μαζί πίεζαν το κράτος για ειδικές ρυθμίσεις, με αποτέλεσμα το συλλογικό αδιέξοδο.

Αναφέρθηκα ίσως άνισα στο κυβερνητικό έργο, αλλά στάθηκα κυρίως σ' εκείνα τα σημεία που κάθε τόσο δίνουν σε κάποιους αφορμές για ερωτήματα και προβληματισμό. Η πολιτική μας δεν είναι τίποτα άλλο από ακριβής και συνεπής υλοποίηση των προεκλογικών μας δεσμεύσεων και της λαϊκής εντολής που πήραμε για να την υλοποιήσουμε. Κάποιοι λένε ότι κινδυνεύει ο κεντρικός ιδεολογικός πυρήνας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Παραβλέπουν ότι αν θέλουμε πολίτες που έχουν βεβαιότητα για το αύριο, αν θέλουμε να ενισχύσουμε την κοινωνική αλληλεγγύη, αυτό δεν γίνεται με πολιτικές δανεισμού και

κράτους παροχών. Ο γάλλος πρωθυπουργός κ. Ζοσπέν είπε πολύ χαρακτηριστικά ότι οι πολιτικές αυτές “ταπώνουν το μέλλον”. Ότι η αριστερή πολιτική, αντίθετα, οφείλει να εξασφαλίζει το μέλλον. Ότι δεν μπορεί να είναι πρόθεση μιας σοσιαλιστικής κυβέρνησης να δημιουργήσει μια οικονομία ραντιέρηδων. Εγώ θα προσέθετα, ότι θέλουμε πολίτες που έχουν όλο και περισσότερες δυνατότητες να αναπτυχθούν, να πραγματοποιήσουν τις επιδιώξεις τους, να είναι ελεύθεροι στις κατευθύνσεις τους. Αυτός είναι ο ιδεολογικός πυρήνας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και κάθε σοσιαλιστικού κινήματος. Δεν είναι η αλλοτρίωση του πολίτη και η συρρίκνωση της Ελλάδας σε μια φθίνουσα οικονομία και με ό,τι αυτό συνεπάγεται από πληθωρισμό μέχρι την αδυναμία του κράτους να παίξει οποιοδήποτε άξιο λόγου ρόλο. Άλλοι πάλι μιλάνε για νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση. Ποιά κυβέρνηση στην Ελλάδα είχε μέχρι σήμερα αυτό το εκτεταμένο πρόγραμμα κοινωνικής πολιτικής και πολιτικής απασχόλησης; Ποιά κυβέρνηση κράτησε αλώβητες τις κοινωνικές δαπάνες και τις δαπάνες για την παιδεία καταβάλλοντας συγχρόνως υπεράνθρωπη προσπάθεια για να πετύχει τους όρους ένταξης στην ΟΝΕ; Το νέο κοινωνικό κράτος που οικοδομούμε σιγά-σιγά δεν θέλουμε να έχει σχέση με τις κάθε μορφής πελατειακές παροχές. Το δικό μας κοινωνικό κράτος φτιάχνεται γι’ αυτούς που πράγματι

έχουν ανάγκη. Στόχο έχει να κάνει αυτούς που πράγματι έχουν ανάγκη πιο ισχυρούς, πιο ικανούς και να αγκαλιάσει τους αδύναμους και απροστάτευτους.

Φιλολαϊκό δεν είναι το ευχάριστο και αντιλαϊκό το δυσάρεστο. Φιλολαϊκό είναι το κοινωνικά αναγκαίο, αυτό που διασφαλίζει την πρόοδο της χώρας, που ενδυναμώνει τις ικανότητές της. Δεν είμαστε εδώ για να διηγούμαστε παραμύθια. Είμαστε εδώ για να λέμε την αλήθεια και έτσι για να υλοποιήσουμε το πρόγραμμά μας, για το οποίο έχουμε δεσμευτεί στον ελληνικό λαό.

Ακούμε την αντιπολίτευση να ομιλεί για κοινωνική αναλγησία. Πρέπει να είμαστε πάντοτε προσεκτικοί στις διαμαρτυρίες, τι πραγματικά συμβαίνει και ποιους εκφράζει. Η διαμαρτυρία του ανέργου, για παράδειγμα, είναι ιερή. Και έχουμε μια ολοκληρωμένη πολιτική πρόταση για την ανεργία. Δεν νομίζω, όμως, ότι η αντιπολίτευση ενδιαφέρεται για τους ανέργους. Δεν το έδειξε ποτέ, αυτό το ενδιαφέρον, για να γίνει πιστευτή σήμερα. Άλλου είδους κριτική μας ασκεί αυτή η λερναία ύδρα των πολλών αντιπολιτευτικών γλωσσών και προσώπων, όταν μιλάει για αναλγησία. Ξέρετε καλά ότι για πρώτη φορά, τα τελευταία χρόνια, συλλάβαμε ένα εκτεταμένο

τμήμα της μαύρης οικονομίας, της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής. Για λογαριασμό όλων αυτών διαμαρτύρεται η Νέα Δημοκρατία.

Υπάρχουν αδυναμίες στην εφαρμογή της πολιτικής μας; Είναι αναπόφευκτες σε μια κοινωνία όπου υπάρχουν διαφορετικές αντιλήψεις και επιδιώξεις. Γίνονται σφάλματα; Και βέβαια γίνονται. Το ερώτημα είναι πως στεκόμαστε απέναντι στις αδυναμίες μας, πως χειριζόμαστε τα σφάλματά μας. Η στάση μας απέναντι στα ζητήματα αυτά μπορεί να πάρει το δρόμο εσωτερικών τριβών και αντιπαραθέσεων προσωπικών, τακτικών, ψευδοδιλημμάτων. Μια τέτοια στάση αποπροσανατολίζει την κοινωνία που μας παρακολουθεί. Αυτή δεν είναι πολιτική μιας παράταξης μεταρρύθμισης. Ο ελληνικός λαός απορρίπτει κατηγορηματικά τέτοια φαινόμενα. Κι όποιοι πιστεύουν ότι για το ένα ή για το άλλο θέμα δεν φταίνε οι μεν, αλλά φταίνε οι άλλοι, γίνονται, ανεξάρτητα προθέσεων, μέρος του φαινομένου. Κάποιοι οπαδοί μπορεί να χειροκροτούν, ο λαός όμως καταδικάζει.

Υπάρχει και ο άλλος δρόμος. Και σ' αυτό τον δρόμο σας καλώ να προχωρήσουμε όλοι μαζί. Είναι ο δρόμος της συνεννόησης, της κατανόησης, της αλληλεγγύης και της

συνοχής. Είναι ο δρόμος που δίνει σε όλους μαζί περισσότερη δύναμη. Είναι ο δρόμος της δημιουργικής ενότητας όπως τον έχω χαρακτηρίσει ήδη. Γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε ν' ανταποκριθούμε στην πολιτική ευθύνη που έχουμε απέναντι στο λαό. Και ας μην ξεχνάμε την ώρα της κρίσης στις εκλογές θα μετρηθούμε και θα κριθούμε από τον ελληνικό λαό με κριτήριο την πολιτική ευθύνη που επιδείξαμε. Να βελτιώσουμε την αποτελεσματικότητά μας; Να διορθώσουμε τα λάθη μας; Θα συμφωνήσω. Να σφίξουμε τους δεσμούς επικοινωνίας, συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ μας; Και πάλι θα συμφωνήσω. Να διορθώνουμε όταν πρέπει πτυχές της πολιτικής μας; Είναι υποχρέωση μας αν θέλουμε να επιτύχουμε τους στόχους μας. Αλλά την ίδια την πολιτική μας, τους στόχους μας δεν τους διαπραγματευόμαστε. Γιατί αυτή είναι η εντολή του ελληνικού λαού και όλοι μας είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στη λαϊκή εντολή του Σεπτέμβρη του '96.

Σύντροφοι, συντρόφισσες,

Τις μέρες αυτές τα κόμματα της αντιπολίτευσης ξεκίνησαν μια νέα επίθεση κατά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της κυβέρνησης εγκαταλείποντας τελείως το πεδίο της πολιτικής

αντιπαράθεσης. Αποκλειστική τους φροντίδα η σκανδαλολογία, τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, η απειλή εξεταστικών επιτροπών και δικαστηρίων. Υποχρέωσή μου είναι να διαπιστώσω πρώτα απ' όλα ότι η εξέλιξη αυτή δείχνει την έλλειψη πολιτικών προτάσεων, και επιχειρημάτων, την αδυναμία να προβάλλουν μια συγκροτημένη πολιτική άποψη, την έμμεση αναγνώριση ότι η μάχη δεν κερδίζεται από αυτούς σε επίπεδο αντιπαράθεσης για την πολιτική. Η σκανδαλολογία είναι η διέξοδός τους από το αδιέξοδο ιδεών και προτάσεων.

Σύντροφοι, συντρόφισσες,

Εμείς έχουμε προωθήσει θεσμούς διαφάνειας. Για τις μεγάλες προμήθειες, για παράδειγμα, θεσμοθετήσαμε ειδικές επιτροπές όπου συμμετέχουν όλα τα κόμματα της Βουλής. Η Νέα Δημοκρατία απέσυρε τους εκπροσώπους της μετά από λίγο γιατί προφανώς θεώρησε, ότι η διαφάνεια που εμείς επιδιώκουμε δεν είναι σ' αυτή χρήσιμη. Η απάντηση σε όλες αυτές τις δήθεν καταγγελίες είναι απλή. Όποιος έχει στοιχεία, που τεκμηριώνουν ισχυρισμούς να τα καταθέσει στον εισαγγελέα. Ο δρόμος προς την εισαγγελία είναι γνωστός.

Όποιος προβάλλει δήθεν σκάνδαλα αλλά αγνοεί το δρόμο προς την εισαγγελία συμπεριφέρεται ανεύθυνα και απέναντι στον τόπο και απέναντι στο πολιτικό μας σύστημα. Γίνεται νεροκουβαλητής όλων εκείνων που θέλουν να απαξιώσουν την πολιτική για να προωθήσουν είτε τα δικά τους συμφέροντα είτε τις αντιδημοκρατικές τους αντιλήψεις. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η κυβέρνηση υποστηρίζουν σταθερά τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου, του ελληνικού λαού, απέναντι στα διάφορα οικονομικά συμφέροντα, που επιδιώκουν να προωθήσουν τις επιδιώξεις τους. Θέλουμε και δίνουμε λύσεις, που εξασφαλίζουν γρήγορες και συμφέρουσες ρυθμίσεις για τους πολίτες, λύσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τρόπο που μεγιστοποιεί το θετικό αποτέλεσμα σε ορατό χρόνο για τον τόπο. Η στάση μας αυτή βεβαίως και ενοχλεί. Και βεβαίως οι ενοχλούμενοι ενορχηστρώνουν διαμαρτυρίες, πιέζουν, προσφεύγουν σε επιχειρηματολογίες, όπου αποκρύπτουν με επιμέλεια τι επιδιώκουν, στρατεύουν υπερασπιστές για την πολιτική τους, για να γίνουν πιο πιστευτοί. Αυτές οι προσπάθειες δεν πρόκειται να μας φοβίσουν ούτε να μας σπρώξουν σε άλλους δρόμους από εκείνους που πιστεύουμε ότι ανταποκρίνονται στα συμφέροντα του τόπου. Ας το καταλάβουν όλοι καλά, εμείς αισθανόμαστε ηθικό χρέος να ακολουθήσουμε μια στάση που δίνει κύρος και

αξιοπρέπεια στη χώρα, στην πολιτεία, στους πολίτες. Αυτή τη στάση θα τηρήσουμε χωρίς δισταγμούς, αποφασιστικά. Γιατί είναι η μόνη που δικαιώνει τον αγώνα μας, η μόνη που εκφράζει τους Έλληνες.

Το έχω πει και το τονίζω για άλλη μια φορά: όσοι ασκούν πρόχειρη και επιπόλαιη κριτική στην πολιτική μας δεν κατανοούν ότι το αίτημα της ισχυρής Ελλάδας, μιας Ελλάδας ισότιμης στην Ευρώπη, μιας χώρας ευημερούσας, με υπερήφανους πολίτες, είναι το αίτημα της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Ο ελληνικός λαός, όλος ο ελληνισμός στα άκρα του κόσμου, δεν θέλει να είμαστε θεατές, να ακολουθούμε. Η Ελλάδα που εξαρτάται από τη μεγαθυμία κάποιων μεγάλων, τελείωσε. Φέρνουμε και δημιουργούμε κάθε ημέρα μια νέα Ελλάδα: την Ελλάδα που απαιτεί και επιβάλλει τη θέση της, που επιβάλλει τα δίκαια και τα δικαιώματά της στον σημερινό κόσμο.